

EKSAMEN I LAT2105 – LATINSK GRAMMATIKK II

Onsdag 5. juni 2013

Tillatt hjelpemiddel: Ordbok fra latin.

Alle spørsmål skal besvares. Skriv tydelig med penn.

1.

Oversett til latin:

År 491 før Kristi fødsel besluttet senatet at de store leker (*ludus*) skulle gjenstas (*instaurare*). Årsaken til gjentakelsen av dem var følgende: Under lekene, da skuespillet (*spectaculum*) ennå ikke var begynt (*committere*), hadde en husfar (*pater familias*) ved piskeslag (*verbera, -um*) drevet (*agere*) en slave midt gjennom sirkus. Deretter var lekene begynt, som om denne begivenhet (*res*) slett ikke vedkom (*pertinere ad*) gudene. Ikke lenge etter hadde P. Latinus, en mann av almuen (*plebs*), et drømmesyn (*insomnium*). Det forekom ham at Jupiter sa at fordanseren (*praesultator*) ved lekene hadde mishaget (*displicere*) ham; hvis ikke disse leker ble gjentatt på en praktfull (*magnificus*) måte, foresto (*imminere*) det byen en stor fare; han skulle gå og melde konsulene dette. Mannen adlød ikke straks guden, da han fryktet for å bli til spott for (*esse ludibrio alicui*) menneskene. Men denne betenkelighet (*cunctatio*) kostet ham dyrt (*magno stare*), for få dager etter mistet han sin eneste sønn, og han selv falt i (*incidere in*) en heftig sykdom. Da sammenkalte han sine pårørende, og disse rådde ham til å henvende seg (*adire*) til konsulene og fortelle disse hva guden hadde sagt til ham. Da han hadde gjort dette, skjedde et nytt (*alius*) under. Latinus, som i en bærestol (*lectica*) var blitt brakt til konsulene på forum, skal ha vendt tilbake til sitt hjem på sine egne ben.

2.

Germanerne har rykket inn i Gallia, og Caesar har bestemt seg for å dra til dem. Nå er han bare få dagers marsj unna, og germanerne har sendt sendemenn til ham for å be om vennskap med romerne. Dette er Caesar lite villig til å gå med på:

“Nobis nulla cum vobis amicitia esse potest, si in Gallia remanetis; neque verum est eos, qui suos fines tueri non possint, alienos occupare; neque ulli in Gallia vacant agri, qui dari tantae multitudini sine iniuria possint; sed licet, si vultis, in Ubiorum finibus considerare, quorum sunt legati apud me et de Sueborum iniuriis queruntur et a me auxilium petunt.”

a. Oversett teksten til norsk.

b. Gjør om til indirekte tale styrt av *Caesar dixit*.